

special koegezondheid

Stierkeuze, insemineren, drachtcontrole, onvruchtbare koeien opsporen en behandelen: verschillende vruchtbaarheidsaspecten komen aan bod in het takenpakket van KI-dierenarts Philip Verstrynge. 'Het voornaamste probleem is nog altijd het detecteren van de bronst.'

Tien jaar geleden ging Philip Verstrynge aan de slag als KI-dierenarts bij VRV. Zijn werkgebied ligt rond Brugge in de provincie West-Vlaanderen. Naast hoofdzakelijk insemineren houdt hij zich bezig met vruchtbaarheidsbegeleiding. Drachtcontrole maakt daar als eerste deel van uit. 'Voor de rest gaat het om koeien die niet bronstig worden, witvuilende koeien en om die koeien die maar niet drachtig

Bevruchtingstest

Zeven dagen na de inseminatie kan met de ECF Open Cowtest al bepaald worden of er een bevruchting van de koe heeft plaatsgevonden. 'Via een melkmonster en de reactievloeistof wordt gemeten of er een specifiek eiwit vrij is gekomen', legt directeur Erik Heemskerk van Ingenieursbureau Heemskerk uit. Een positieve test betekent niet dat de koe ook daadwerkelijk drachtig is. 'Er kan nog embryonale sterfte optreden. Daarom is de test met name bedoeld om koeien op te sporen die niet drachtig zijn, de "open koeien". De test kost 83,50 euro per tien stuks en lijkt in uitvoering op de zwangerschapstest bij mensen.'

raken.' Met de opsomming van zijn taken als KI-dierenarts stipt Verstrynge de charme van zijn job aan: 'Het is een dagelijks mix van insemineren, controleren, adviseren en behandelen.'

Veruiterlijking bronst lager

Vanuit zijn praktijkervaring spreekt Verstrynge over de dalende vruchtbaarheid. 'Het voornaamste probleem is het detecteren van de tocht. Dat houdt veel verband met het management op de bedrijven en de tijd voor observatie. Vroeger waren behalve de boer en de boerin ook nog opa en oma, pa en ma aanwezig. Nu is er enkel de veehouder en soms zijn vrouw. Er zijn steeds minder mensen om tochtige koeien op te sporen. Het aantal personen, de grootte en de diversificatie: het speelt allemaal een rol.'

Het waarnemen van bronst is niet vergemakkelijk. 'Met de stijging van de productie is de veruiterlijking gedaald. Bronst opmerken is moeilijker dan vroeger.' Ook in de praktijk voelen de KI-dierenartsen dat aan. 'Vooral in de winter krijg je vaker de vraag om de dieren voor het insemineren eerst op bronst te controleren.' Tips blijven niet uit. 'Een optie is om zowel koeien als pinken zoveel mogelijk onder één en hetzelfde dak te huisvesten. Zo heb je als veehouder de grootste kans om alles te zien.' Drie keer daags twintig minuten bronstcontrole is een absolute noodzaak. 'Op die manier kun je alle tochtige koeien waarnemen. Als je die tijd halveert, is het al moeilijk om nog 50 tot 60 procent van de bronsten op te merken.'

Naast een goede detectie somt Verstrynge het bijwerken van de administratie op als aandachtspunt. 'Veehouders noteren nog

te weinig. Toch kun je via talrijke middelen zoals de koekalender, attentielijsten en diverse managementsystemen de nodige gegevens eenvoudig bijhouden.' Voor het bevorderen van de vruchtbaarheidsresultaten is het raadzaam om alle dieren die twee maanden afgekalfd zijn en nog geen bronst vertoonden te controleren. 'Op dat moment moeten de koeien minstens één en liefst twee keer bronstig geweest zijn. Veehouders worden wel alert op de problematiek van het uitblijven van bronst. Boeren die zich er echt van bewust zijn, laten de koeien ook sneller behandelen, bijvoorbeeld met prostaglandines.' Volgens Verstrynge zijn prostaglandines hét middel bij uitstek voor een geslaagde vruchtbaarheidsbegeleiding.

Annelies Debergh

Philip Verstrynge: 'Administratie kan nog beter'

Bronstdetectie